

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI

03

MAARIFA YA JAMII

Muda: Saa 1:30

Alhamisi, 12 Septemba 2013 asubuhi

Maelekezo

1. Karatasi hii ina schemu A, B na C zenyé maswali hamsini (50).
2. Jibu maswali **yote** katika kila schemu.
3. Soma maelekezo yote yaliyoko katika **karatasi maalum (OMR)** ya kujibia na kujaza taarifa zote.
4. Andika **Namba yako ya Mtihani** kisha weka **kivuli** kwenye **tarakimu** za namba hiyo mahali panapohusika kwenye karatasi yako ya kujibia.
5. **Weka kivuli** katika herufi ya jibu sahihi kwa kila swali katika karatasi yako ya kujibia uliyopewa, kwa mfano kama jibu sahihi ni A weka kivuli kama ifuatavyo:

A	B	C	D	E
----------	----------	----------	----------	----------

6. Ukitundua kuwa herufi uliyowekea kivuli si jibu sahihi futa kivuli hicho kwa umakini kwa kutumia **kifutio safi** kabla ya kuweka kivuli katika herufi mpya.
7. Tumia **penseli** ya HB tu.
8. Simu za mkononi **haziruhusiwi** ndani ya chumba cha mtihani.

SEHEMU A: URAIA

Chagua jibu lililo sahihi na kisha weka kivuli katika herufi inayohusika mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

1. Majukumu ya Kiongozi wa Wanafunzi katika Shule ni pamoja na
 - A kusimamia maendeleo ya taaluma katika Shule
 - B kuandaa ripoti za maendeleo ya wanafunzi
 - C kuwa kiungo kati ya wanafunzi na Walimu
 - D kusimamia nidhamu ya Walimu
 - E kuadhibu wanafunzi wanaovunja sheria za shule.
2. Uchaguzi wa Mwenyekiti wa Serikali ya Kijiji hufanyika kila baada ya miaka
 - A minne
 - B miwili
 - C mitano
 - D mitatu
 - E sita.
3. Lengo kuu la kuanzisha serikali za mitaa Tanzania ni
 - A kuimarisha demokrasia
 - B kukusanya kodi ya maendeleo
 - C kuimarisha polisi jamii
 - D kuboresha usafi wa miji
 - E kuongeza ajira.
4. Bendera ya Taifa ina rangi ngapi?
 - A Nne.
 - B Tatu.
 - C Tano.
 - D Sita.
 - E Mbili.
5. Ni chombo kipi chenye mamlaka ya kusimamia utoaji wa sarafu na noti hapa Tanzania?
 - A Wizara ya Fedha.
 - B Benki ya Dunia.
 - C Benki Kuu ya Tanzania.
 - D Benki ya Rasilimali ya Tanzania.
 - E Wizara ya Mambo ya Ndani.
6. Jukumu mojawapo la Tume ya Taifa ya Uchaguzi ni
 - A kukosoa chama tawala
 - B kuchagua Wabunge
 - C kusajili vyama vya siasa
 - D kuteua Spika
 - E kusimamia kuhesabu kura.
7. Mfumo wa utawala unaotumika Tanzania ni wa
 - A Kiimla
 - B Kidemokrasia
 - C Kibeberu
 - D Kimapinduzi
 - E Kifashisti.
8. Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma ilianzishwa lini?
 - A 2000.
 - B 1992.
 - C 1996.
 - D 1977.
 - E 2005.
9. Faida ya ushirikiano kati ya shule na jumuiya inayozunguka shule ni pamoja na
 - A ulinzi na usalama wa shule kuimarika
 - B ongezeko la idadi ya watoto wanaoandikishwa shule
 - C nafasi za ajira kwa jamii inayozunguka shule kuongezeka
 - D shughuli za biashara kuzunguka eneo la shule kuongezeka
 - E walimu wengi kupata nyumba za kupanga jirani na shule.

Ukurasa wa 2 kati ya 7

10. Ni hatua zipo wanafunzi wanatakiwa kuchukua wanapoona katika eneo la shule kuna wageni wanaowatilia shaka?
- A Kutoa taarifa kwa Jeshi la Wananchi la Tanzania.
 - B Kutaarifu Kamati ya Shule kuhusu uwepo wa wageni.
 - C Kuwapiga wageni kabla ya kuwafikisha Mahakamani.
 - D Kuwakamata wageni na kuwahoji.
 - E Kutaarifu Walimu kuhusu uwepo wa wageni.
11. Uchumi wa soko huria, ushindani wa kidemokrasia katika siasa na kukua kwa teknolojia ya habari na mawasiliano ni viashiria yya
- A ujasiriamali
 - B utawala bora
 - C utawala wa sheria
 - D utandawazi
 - E haki za binadamu.
12. Ni aina gani ya madini yaligunduliwa kwa wingi nchini Tanzania mwaka 2007?
- A Dhahabu.
 - B Uraniamu
 - C Almasi.
 - D Shaba.
 - E Chuma.
13. Makubaliano ya kuanzisha Umoja wa Mataifa yalisanyika
- A New York
 - B San Francisco
 - C San Diego
 - D Washington
 - E Los Angeles.
14. Chombo kinachohusika na kuhakikisha kuwa raia anapata haki yake anayostahili ni
- A Polisi
 - B Magereza
 - C Mahakama
 - D Jeshi la Wananchi
 - E Bunge.

SEHEMU B: HISTORIA

Chagua jibu lililo sahibi na kisha **weka kivuli** katika **herufi** inayohusika mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kujibia.

15. Jukumu la ulinzi katika familia ni la nani?
- A Baba na watoto.
 - B Baba, jamaa na marafiki.
 - C Watoto, mama na jirani.
 - D Kila mtu katika familia.
 - E Watoto, jamaa na marafiki.
16. Waziri Mkuu wa Dola ya Buganda aliitwa
- A Kabaka
 - B Katikiro
 - C Mukama
 - D Lukiko
 - E Bakungu.
17. Moja ya mbinu iliyotumika kudhoofisha teknolojia ya Waafrika wakati wa ukoloni ni
- A kufundisha masomo ya sayansi
 - B kuanzisha viwanda vya kisasa katika Afrika
 - C kubinafsisha viwanda vya Afrika
 - D kuleta bidhaa za viwandani kutoka Ulaya
 - E kufundisha Waafrika teknolojia ya Ulaya.
18. Moja ya malengo ya elimu ya kikoloni ilikuwa
- A kupambana na ujinga na umaskini
 - B kupunguza uzalishaji wa mazao ya biashara
 - C kupata watumishi wa ngazi za chini
 - D kuongeza ajira kwa vijana
 - E kupambana dhidi ya ubaguzi wa rangi.

19. Gavana aliyeanzisha Baraza la Kutunga Sheria nchini Tanganyika aliitwa
A Donald Cameron B Richard Turnbull
C Horrace Byatt D Edward Twinning
E John Scott.

20. Chama cha TANU kilianzishwa nchini Tanganyika ili
A kuboresha maisha ya Watanganyika B kuongeza kipato cha wafanyakazi
C kupigania uhuru wa Tanganyika D kutetea maslahi ya walowezi
E kutetea haki za wakulima.

21. Mpelezezi wa kikoloni aliywewka mikataba ya ulaghai na Chifu Mangungo wa Msovero
aliitwa
A De Brazza B Carl Peters C Dr. Livingstone
D Mungo Park E Henry Stanley.

22. Mapinduzi ya Zanzibar yalitokea
A 12 Februari 1964 B 12 Desemba 1964 C 26 Januari 1964
D 12 Januari 1964 E 26 Aprili 1964.

23. Makao makuu ya Umoja wa Mataifa (UN) yapo
A New York B San Francisco C San Diego
D Washington E Los Angeles.

24. Mtoto wa shangazi yako ni
A mjomba B kaka C binamu D dada E mpwa.

25. Rais wa kwanza wa nchi ya Msumbiji alikuwa
A Edwardo do Santos B Samora Machel C Edward Mondlane
D Joachim Chissano E Graca Machel.

26. Wafanyabiashara wa mwanzo kutoka Ulaya walifika Tanganyika katika karne ya ngapi?
A Karne ya 15. B Karne ya 8. C Karne ya 19.
D Karne ya 18. E Karne ya 9.

27. Mfumo wa ukabaila katika jamii ya Waha uliitwa
A Umwinyi B Ntemi C Ubugabire D Nyarubanja E Mvunjo.

28. Wanadamu walianza kujihusisha na biashara katika zama za
A Mwanzo za Mawe B Mwisho za Mawe
C Mapinduzi ya Viwanda D Kati za Mawe
E Chuma.

29. Mfumo wa uzalishaji mali ambao msingi wake mkubwa ulikuwa ardhi uliitwa
A Ujamaa B Ujima C Ubepari D Ubeberu E Ukabaila

30. Yupi kati ya wafuatao ni msimamizi mkuu wa shughuli za kila siku shulen?
A Mwalimu wa nidhamu. B Mwalimu wa zamu.
C Mwalimu Mkuu. D Mwenyekiti wa kamati ya shule.
E Kiranja mkuu.

31. Jamii ya watu wa Zambia iliyofanya biashara na Wayao iliitwa
A Wakamba B Wasumbwa C Waluo
D Wanyamwezi E Walunda.

32. Mojawapo ya athari ya utawala wa Wareno katika Afrika Mashariki ilikuwa
A kuanzishwa kwa uislamu B kukomeshwa kwa biashara ya utumwa
C kuharibiwa kwa miji ya Pwani D kusaini mikataba ya ulaghai
E kuanzisha mashamba ya katani.

SEHEMU C: JIOGRAFIA

Chagua jibu lililo sahihi na kisha weka kivuli katika herufi inayohusika mbele ya namba ya kila swali katika karatasi yako ya kuijibia

33. Kipi kati ya vifuatavyo ni chanzo kikuu cha maji?
A Mito. B Maziwa.
C Mabwawa. D Visima.
E Mvua.

34. Chanzo kikuu cha uharibifu wa mazingira barani Afrika ni
A ongezeko la watu B silaha za nyuklia
C kilimo cha mazao ya chakula D kilimo cha mazao ya biashara
E kilimo cha matuta kwenye miinuko.

35. Miji ya Dar es Salaam na Tanga ina joto kuliko miji ya Arusha na Iringa kwa sababu joto
A hupungua kwa wastani wa 0.6°C unapopanda meta 100
B huongezeka kwa wastani wa 0.6°C unapopanda meta 100
C hupungua kwa wastani wa 0.6°C unapopanda meta 1000
D huongezeka kwa wastani wa 0.6°C unapopanda meta 1000
E hupungua kwa wastani wa 6.5°C unapopanda meta 100.

36. Nchi kubwa kuliko zote barani Afrika ni
A Afrika ya Kusini B Jamhuri ya Muungano wa Tanzania
C Nigeria D Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo
E Algeria.

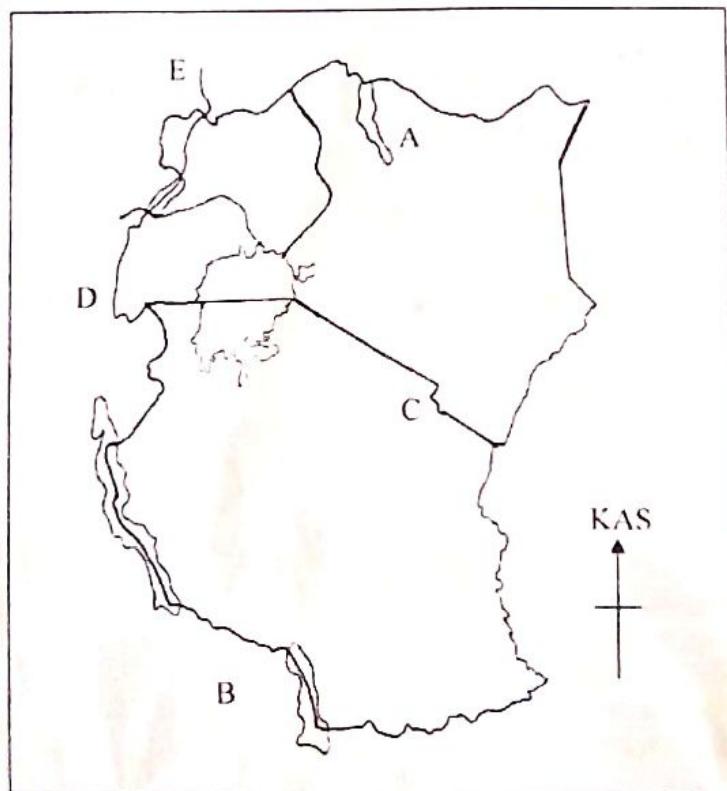
37. TPC Moshi, Kagera, Mtibwa na Kilombero ni mfano wa viwanda vinavyozalisha
A Saruji B Sukari C Sigara D Mabati E Kahawia

38. Kipimio kidogo cha ramani hutumika kuchorea
A maeneo madogo B maeneo makubwa
C maeneo ya kati tu D maeneo madogo na ya kati
E maeneo madogo na makubwa

39. Mstari wa Tarehe wa Kimataifa HAUKO mnyoofof kwa sababu ya
A kuepuka majanga yanayoweza kutokea duniani
B kuepuka nchi moja kuwa na nyakati tofauti
C kuzuia tsunami na matetemeko ya ardhi
D kupunguza milipuko ya volkano
E kufanya ncha za dunia kuwa karibu.

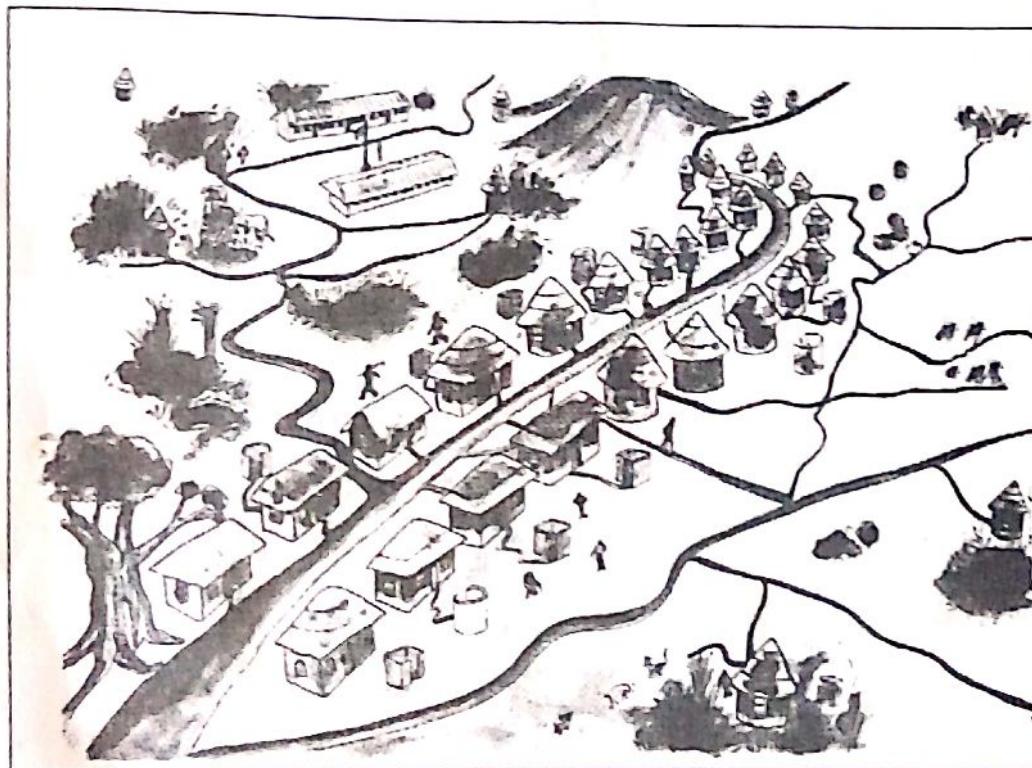
40. Miamba laini inayopatikana katika Pwani ya Afrika Mashariki inaitwa
 A Matumbawe B Geu C Jiwe moto D Mfinyanzi E Makaa ya mawe.
41. Tabia ya nchi ya nusu jangwa na ukame wa kitropiki hupatikana sehemu zippi za Afrika Mashariki?
 A Kaskazini mwa Uganda.
 B Kaskazini Mashariki mwa Kenya na sehemu ya kati ya Tanzania.
 C Kusini Mashariki mwa Tanzania.
 D Magharibi mwa Kenya.
 E Kusini mwa Tanzania na Kusini Mashariki mwa Kenya.
42. Nchi za Kusini mwa Afrika ni pamoja na
 A Angola, Afrika Kusini na Namibia B Afrika Kusini, Burundi na Malawi
 C Malawi, Msumbiji na Rwanda D Zimbabwe, Botswana na Tanzania
 E Swaziland, Lesotho na Nigeria.
43. Ni mikoa ipi nchini Tanzania imeonesha dalili za kuenea kwa jangwa?
 A Shinyanga, Tabora na Mwanza.
 B Kilimanjaro, Iringa na Mbeya.
 C Lindi, Morogoro na Tabora.
 D Shinyanga, Dodoma na Singida.
 E Arusha, Ruvuma na Manyara.
44. Kundi lipi linaonesha Sayari?
 A Zebaki, Mwezi na Zuhura.
 B Dunia, Nyota na Mihiri.
 C Zebaki, Sarateni na Zohari.
 D Zuhura, Dunia na Kimondo.
 E Utaridi, Jua na Mwezi.

Soma ramani ifuatayo kisha jibu swali la 45, 46 na 47.

Ukurasa wa 6 kati ya 7

45. Mlima maarufu unaopatikana katika eneo lenye herufi C huitwa
A Kilimanjaro B Rungwe C Meru D Usambara E Uluguru.
46. Mto uliooneshwa kwa herufi E unaitwa
A Tana B Galana C Naili D Malagarasi E Ruaha.
47. Nchi inayooneshwa kwa herufi B ni maarufu kwa uzalishaji wa madini yanayoitwa
A Dhahabu B Tanzanaiti C Makaa ya mawe
D Almasi E Shaba.
48. Ongezeko la joto duniani, ukame, mafuriko na vimbunga ni matokeo ya athari zitokanazo na
A uharibifu wa mazingira
B tsunami iliyotoka Asia
C ongezeko kubwa la watu katika nchi za Ulaya
D matumizi ya mabomu ya nyuklia
E mvua nyingi.
49. Ni maziwa yapi yanapatikana katika Bonde la Ufa la upande wa Mashariki?
A Turkana, Rukwa na Kyoga. B Nyasa, Viktoria na Eyasi.
C Turkana, Natroni na Eyasi. D Viktoria, Eyasi na Kyoga.
E Albert, Edward na Kivu.
50. Chunguza mchoro ufuatao kisha jibu swalilinalofuata:

- Mchoro huu unaonesha mpangilio wa makazi wa aina gani?
A Mkusanyiko. B Mtawanyiko. C Kimstari.
D Yasiyo na mpangilio. E Kiasili.

Ukurasa wa 7 kati ya 7